

کیات برنامہ و سرفصل ہائی دروس رشتہ

«فلسفہ اسلامی»

سٹھن سے خواہ دران

سال تحصیلی ۹۵-۹۶

فهرست:

۱	کلیات رشته
۵	عناوین دروس
۶	فقه ۱
۷	فقه ۲
۸	فقه ۳
۹	فقه ۴
۱۰	اصول فقه ۱
۱۱	اصول فقه ۲
۱۲	اصول فقه ۳
۱۳	اصول فقه ۴
۱۴	تفسیر قرآن ۱
۱۵	تفسیر قرآن ۲
۱۶	تجزیه و ترکیب
۱۷	فلسفه اسلامی ۱
۱۸	فلسفه اسلامی ۲
۱۹	فلسفه اسلامی ۳
۲۰	فلسفه اسلامی ۴
۲۱	فلسفه اسلامی ۵
۲۲	مکاتب فلسفی جهان اسلام
۲۳	متون فلسفه اسلامی
۲۴	کلام اسلامی ۱
۲۶	کلام اسلامی ۲
۲۸	کلام اسلامی ۳
۳۰	فلسفه دین و مسائل جدید کلامی ۱
۳۱	فلسفه دین و مسائل جدید کلامی ۲
۳۲	علم النفس

۳۳	معرفت شناسی
۳۴	تفکر عقلی در کتاب و سنت
۳۵	منطق قدیم ۱
۳۶	منطق قدیم ۲
۳۷	منطق جدید
۳۸	تاریخ فلسفه اسلامی
۳۹	تاریخ فلسفه غرب ۱
۴۰	تاریخ فلسفه غرب ۲
۴۱	تاریخ فلسفه غرب ۳
۴۲	تاریخ فلسفه غرب ۴
۴۳	فلسفه اخلاق
۴۴	فلسفه علم
۴۵	فلسفه تطبیقی
۴۶	عرفان اسلامی
۴۸	زبان انگلیسی ۱
۴۹	زبان انگلیسی ۲
۵۰	عربی معاصر
۵۱	روش تحقیق پیشرفت
۵۲	کارورزی وارائه پژوهش ۱
۵۳	کارورزی وارائه پژوهش ۲
۵۴	پایان نامه

باسمه تعالی

کلیات و شته:

ماده ۱. عنوان:

عنوان، کلیات و برنامه سطح سه(ویژه خواهران) رشته فلسفه اسلامی است.

ماده ۲. تعریف:

«سطح سه رشته فلسفه اسلامی» پس از سطح دو(دوره عمومی) آغاز می‌گردد. طلاب در این دوره، مبانی، آراء و مشربها مهتم فلسفه اسلامی را آموخته و توان تحلیل و بررسی، تدریس و پاسخ‌گویی به نیازهای رایج در زمینه فلسفه اسلامی را در محدوده‌ای که در این سطح، بحث می‌شود- کسب می‌کنند و پس از احراز توان علمی، با ارائه پایان‌نامه، موفق به دریافت مدرک سطح سه رشته فلسفه اسلامی می‌شوند.

ماده ۳. اهداف:

۱. تعمیق شناخت نسبت به مبانی اعتقادی
۲. شناخت آراء، روشها و مشربها مهتم در فلسفه اسلامی و آشنایی با مبانی آنها
۳. ایجاد توان تحقیق در حد تبع(جمع‌آوری و نتیجه‌گیری) و نقد، در زمینه فلسفه اسلامی
۴. ایجاد توان تدریس فلسفه اسلامی در سطوح پایین‌تر
۵. تقویت توان ترویج مباحث فلسفه اسلامی به صورت نوشتار و گفتار
۶. ایجاد توان پاسخ‌گویی به سوالات رایج اعتقادی
۷. آماده‌سازی استعدادهای برتر به منظور ورود به مقاطع بالاتر
۸. ایجاد توان بهره‌گیری از متون فلسفی

ماده ۴. سیاستها:

۱. توجه خاص به تأثیرپذیری فلسفه اسلامی از قرآن و سنت و پیامبر و اهل‌بیت(علیهم السلام)
۲. تکیه بر آموزش محورها و موضوعات اصلی رشته فلسفه اسلامی
۳. تقویت استقلال فکری و اعتماد به نفس در مسائل فلسفی
۴. اهتمام بر درک و به کارگیری متون و منابع مهم و اصلی فلسفه اسلامی
۵. تلاش بر معرفی توصیفی منابع مهم و اصیل فلسفه اسلامی
۶. تأکید بر توسعه آموزش پژوهش محور
۷. تأکید بر نقش محوری زن در تحکیم خانواده در کلیه امور آموزشی و پژوهشی
۸. توجه به ویژگی‌های بانوان در برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و تربیتی
۹. شناسایی استعدادهای ویژه جهت تصدی امور تحقیق، تدریس، مدیریت و تبلیغ
۱۰. تأکید بر بهره‌گیری از روش‌های کارآمد آموزشی، به ویژه روش مشارکت فعال
۱۱. تأکید بر پویایی برنامه‌های آموزشی، پژوهشی و توجه به نیازهای روز
۱۲. تأکید بر استفاده از متون اساسی، جامع، موجز و کاربردی

عناوین دروس :

ردیف	جمع واحد	عناوین دروس	اهداف
۱	۴ و ۳، ۲ و ۱ فقه	شناخت استدلالی مسائل مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی	۱۲ واحد
۲	۴ و ۳، ۲ و ۱ اصول فقه	شناخت مباحث مهم اصولی و حتی‌الامکان متناسب با گرایش فلسفه	۸ واحد
۳	۲ و ۱ تفسیر قرآن	تبیین و تفسیر آیاتی از قرآن کریم به روش ترتیبی	۴ واحد
۴	تجزیه و ترکیب	تقویت توان تشخیص و به‌کارگیری قواعد صرف و نحو	۲ واحد
۵	فلسفه اسلامی ۵، ۴، ۳ و ۲	شناخت فلسفه اسلامی (نهایه‌الحكمة)	۱۸ واحد
۶	مکاتب فلسفی جهان اسلام	شناخت مشربهای مختلف فلسفه اسلامی و تفاوت‌های آنها	۲ واحد
۷	متون فلسفه اسلامی	ایجاد توان بهره‌گیری از متون اصلی فلسفه مشاء و اشراق	۲ واحد
۸	کلام اسلامی ۳، ۲ و ۱	شناخت استدلالی مباحث نبوت، امامت و معاد	۶ واحد
۹	فلسفه دین و مسائل جدید کلامی ۲ و ۱	بررسی مباحث اصلی فلسفه دین و مسائل مهم جدید کلامی	۴ واحد
۱۰	علم النفس	شناخت نفس انسانی، ویژگی‌ها و قوای آن	۲ واحد
۱۱	معرفت‌شناسی	شناخت استدلالی راه‌ها و ابزار شناخت و ارزش‌یابی آنها	۲ واحد
۱۲	تفکر عقلی در کتاب و سنت	آشنایی بیشتر با نگاه کتاب و سنت به عقل و تفکر عقلی	۲ واحد
۱۳	منطق قدیم ۲ و ۱	شناخت روش استدلال برهانی و شرایط آن و شناخت مغالطه و انواع	۴ واحد
۱۴	منطق جدید	آشنایی بیشتر با شیوه استدلال و نمادهای منطق جدید	۲ واحد
۱۵	تاریخ فلسفه اسلامی	شناخت جریانات مهم تأثیرگذار در فلسفه اسلامی و شخصیتهای مهم	۲ واحد
۱۶	تاریخ فلسفه غرب ۴، ۳، ۲ و ۱	شناخت و نقد جریانات مهم فلسفه غرب و شخصیتهای تأثیرگذار در	۸ واحد
۱۷	فلسفه اخلاق	آشنایی با مبادی و ملاک‌های گزاره‌های اخلاقی و نظریات و مکاتب	۲ واحد
۱۸	فلسفه علم	شناخت ماهیت و روش علوم تجربی و دیدگاه‌های موجود در آن	۲ واحد
۱۹	فلسفه تطبیقی	شناخت جهات اختلاف فلسفه اسلامی با دیگر فلسفه‌های مهم، در بحث‌های وجود، علیت و واجب‌الوجود و صفات آن	۲ واحد
۲۰	عرفان اسلامی	آشنایی با مباحث اساسی عرفان نظری	۲ واحد
۲۱	زبان انگلیسی ۲ و ۱	ایجاد توان بهره‌گیری از متون انگلیسی در زمینه فلسفه اسلامی	۴ واحد
۲۲	عربی معاصر	ایجاد توان بهره‌گیری از متون جدید عربی در رشتہ فلسفه	۲ واحد
۲۳	روش تحقیق پیشرفتہ	آشنایی با روش‌های مختلف پژوهش فلسفی و کیفیت بهره‌برداری از	۲ واحد
۲۴	کارورزی و ارائه پژوهش ۲ و ۱	کسب مهارت‌های لازم در انجام‌دادن پژوهش‌های فلسفی و ارائه نتایج	۲ واحد
۲۵	پایان‌نامه	ارائه یک تحقیق (یا پژوهش) جامع، همراه با نقد و بررسی و تتبع کافی در یک موضوع فلسفی	۴ واحد
۱۰۲		جمع واحد	

فقه ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۳۰۱

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی و فلسفه احکام

سرفصل:

اجاره، ضمان، مضاربه، قرض، ودیعه، وقف

متن:

«دروس تمهدیه فی الفقه الاستدلالی» تأليف باقر ایروانی

محدوده:

مباحث مذکور در سرفصل از متن تعیینی

ارزشیابی:

۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی اختصاص دارد.
امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می‌شود.

منابع:

۱. الروضه البهية في شرح اللمعة الدمشقية، شهيد ثانی.
۲. مسالك الافهام إلى تنقیح شرایع الإسلام، شهید ثانی.
۳. شرایع الإسلام في مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی.
۴. فقه الإمام الصادق عليه السلام، محمد جواد مغنية.

فقه ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۳۰۲

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی و فلسفه احکام

سرفصل:

قضا ، شهادات ، اقرار

متن:

«دروس تمھیدیہ فی الفقه الاستدلالی» تأليف باقر ایروانی

محدوده ۵۵:

مباحث مذکور در سرفصل از متن تعیینی

ارزشیابی:

۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی اختصاص دارد.
امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می‌شود.

منابع:

۱. الروضۃ البھیۃ فی شرح اللمعة الدمشقیۃ، شھید ثانی.
۲. مسالک الافہام إلی تنقیح شرایع الإسلام، شھید ثانی.
۳. شرایع الإسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی.
۴. فقه الامام الصادق علیه السلام ، محمد جواد مغنية.

فقه ۳

شناسه درس: ۳۰۳۱۳۰۳

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی و فلسفه احکام

سرفصل:

لقطه، اطعمه و اشربه، ارث

متن:

« دروس تمھیدیه فی الفقه الاستدلالی » تأليف باقر ایروانی

محدوده ۵

مباحث مذکور در سرفصل از متن تعیینی

ارزشیابی:

۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی اختصاص دارد.
امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می‌شود.

منابع:

۱. الروضۃ البھیۃ فی شرح اللمعۃ الدمشقیۃ، شھید ثانی.
۲. مسالک الافہام إلی تنقیح شرایع الإسلام، شھید ثانی.
۳. شرایع الإسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی.
۴. فقه الإمام الصادق علیه السلام، محمد جواد مغنية.

فقه ۴

شناسه درس: ۳۰۳۱۳۰۴

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث مهم فقه و آشنایی با روش‌های استدلال فقهی و فلسفه احکام

سرفصل:

انفال و مشترکات، حدود، دیات (به استثنای بحث «مقادیرالدیات» تابتدای بحث «من احکام القتل»)

متن:

«دروس تمھیدیہ فی الفقه الاستدلالی» تأليف باقر ایروانی

حدوده

مباحث مذکور در سرفصل از متن تعیینی

ارزشیابی:

۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی اختصاص دارد.

امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می‌شود.

منابع:

۱. الروضۃ البھیۃ فی شرح اللمعة الدمشقیۃ، شھید ثانی.

۲. مسالک الافہام إلی تنقیح شرایع الإسلام، شھید ثانی.

۳. شرایع الإسلام فی مسائل الحلال و الحرام، محقق حلی.

۴. فقه الامام الصادق علیه السلام ، محمد جواد مغنية.

اصول فقه ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۴۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و حتی الامکان متناسب با رشته فلسفه اسلامی

سرفصل:

ملازمات عقلی:

اقسام دلیل عقلی، مستقلات عقلیه، مقدمه واجب (از مباحث غیر مستقلات عقلیه)

متن:

«اصول الفقه» مرحوم مظفر(ره)

محدوده:

از اول المقصد الثانی (الملازمات العقلیه) تا ابتدای المساله الثالثه (مساله الضد) به استثنای مبحث اجزاء

ارزشیابی:

۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد

منابع:

۱. کفاية‌الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی.
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری.
۳. دروس فی علم الاصول الحلقة‌الثالثة، شهید سید محمد صدر.
۴. تمهید القواعد الأصولية و العربية لتفريع قواعد الأحكام الشرعية، شهید ثانی.

اصول فقه ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۴۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و حتی الامکان متناسب با رشته فلسفه اسلامی

سرفصل:

غیر مستقلات عقلیه، مباحث: اجزاء- مساله ضد- اجتماع امرونهی

متن:

«اصول الفقه» مرحوم مظفر(ره)

محدوده:

از ابتدای الباب الثانی(غیر مستقلات عقلیه) تا پایان بحث اجتماع امرونهی به استثنای بحث مقدمه واجب

ارزشیابی:

۱۴ نمره به امتحان پایانی ، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد

منابع:

۱. کفاية‌الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی.
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری.
۳. دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، شهید سید محمد صدر.
۴. تمہید القواعد الأصولیة و العربیة لتفريع قواعد الأحكام الشرعیة، شهید ثانی.

اصول فقه ۳

شناسه درس: ۳۰۳۱۴۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و حتی الامکان مناسب با رشته فلسفه اسلامی

سرفصل:

مباحث حجت:

- ❖ مباحث مقدماتی
  - موضوع این بحث
  - معنای حجت
  - مدلول کلمه اماره و ظن معتبر
  - ظن نوعی
  - اماره و اصل عملی
  - معیار حجیت اماره
  - ذاتی بودن حجیت علم
  - جایگاه حجیت اماره
  - ظن خاص و ظن مطلق
- ❖ قرآن کریم و نسخ آن
- ❖ سنت
  - فعل و تقریر معصوم
  - خبر متواتر
  - خبر واحد
- ❖ دلیل عقلی

متن:

«اصول الفقه» مرحوم مظفر (۹)

محدودیت:

از اول «المقصد الثالث: مباحث الحجة» تا اول «الباب الخامس: حجية الطواهر» (به استثناء: ۱. مباحث مقدمات دلیل انسداد تا ابتدای الكتاب العزير ۲. بحث دلیل حجیت خبر الواحد من الاجماع ۳. بحث الباب الثالث الاجماع)

ارزشیابی: ۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد.

منابع:

۱. کفایه‌الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی.
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری.
۳. دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، شهید سید محمد صدر.
۴. تمہید القواعد الأصولیة و العربیة لتفريع قواعد الأحكام الشرعیة، شهید ثانی.

اصول فقه ۴

شناسه درس: ۳۰۳۱۴۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت مباحث اصولی مهم و حتی الامکان متناسب با رشته فلسفه اسلامی

سرفصل:

حجیت ظواهر، تعادل و تراجیح

متن:

«اصول الفقه» مرحوم مظفر(ره)

محدوده:

از ابتدای الباب الخامس(حجیه الظواهر) تا پایان بحث تعادل و تراجیح به استثنای مباحث: الشهره-السیره-القياس

ارزشیابی:

۱۴ نمره به امتحان پایانی، ۲ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۴ نمره به امتحان شفاهی اختصاص دارد

منابع:

۱. کفاية‌الاصول، محمد کاظم آخوند خراسانی.
۲. فرائد الاصول (الرسائل)، شیخ مرتضی انصاری.
۳. دروس فی علم الاصول الحلقة الثالثة، شهید سید محمد صدر.
۴. تمہید القواعد الأصولیة و العربیة لتفريع قواعد الأحكام الشرعیة، شهید ثانی.

تفسیر قرآن ۱

شناسه درس : ۳۰۲۱۲۰۱

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ندارد

هدف : تبیین و تفسیر آیاتی از قرآن کریم به روش ترتیبی

سرفصل :

حدائق ۴۵ صفحه وزیری از میان مباحث متن عربی تفسیر مجمع‌البيان خوانده می‌شود.
طلاب در کنار این متن به تفسیر تبیان ، تفسیر جوامع الجامع و تفسیرنمونه نیز مراجعه نمایند.

متن :

متن عربی تفسیر مجمع‌البيان

محدوده :

سوره‌های تکویر، اعلی، فجر، لیل، ضحی، انسراح، عادیات، تکاثر، عصر، فیل، ماعون، کوثر، کافرون، مسد

ارزشیابی :

۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع :

۱. مجمع‌البيان؛ مرحوم طبرسی
۲. تفسیر تبیان؛ مرحوم شیخ طوسی
۳. جوامع الجامع؛ مرحوم طبرسی
۴. المیزان؛ مرحوم علامه طباطبائی
۵. تفسیر نمونه؛ ناصر مکارم شیرازی و همکاران
۶. تفسیر نورالثقلین؛ علی بن جمعه الحویزی
۷. تفسیر برهان؛ مرحوم سیده‌هاشم بحرانی
۸. تفسیر لاھیجی؛ مرحوم شریف لاھیجی
۹. تفسیر تسنیم؛ آیت‌الله جوادی آملی

تفسیر قرآن ۲

شناسه درس : ۳۰۳۱۲۰۲

تعداد واحد : ۲

نوع واحد : نظری

پیش‌نیاز : ندارد

هدف : تبیین و تفسیر آیاتی از قرآن کریم به روش ترتیبی

سرفصل :

حداقل ۶۰ صفحه وزیری از میان مباحث متن عربی تفسیر المیزان طلاب در کنار این متن به تفاسیر احسن الحديث، کنز الدقائق و المثار نیز مراجعه نمایند.

متن :

متن عربی تفسیر المیزان

محدوده :

از ابتدای آیه ۳۶ تا پایان آیه ۷۰ سوره نساء

ارزشیابی :

۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع :

۱. مجتمع البیان؛ مرحوم طبرسی
۲. تفسیر تبیان؛ مرحوم شیخ طوسی
۳. جوامع الجامع؛ مرحوم طبرسی
۴. المیزان؛ مرحوم علامه طباطبائی
۵. تفسیر نمونه؛ ناصر مکارم شیرازی و همکاران
۶. تفسیر نورالثقلین؛ علی بن جمعه الحویزی
۷. تفسیر برهان؛ مرحوم سیده‌هاشم بحرانی
۸. تفسیر لاهیجی؛ مرحوم شریف لاهیجی
۹. تفسیر تسنیم؛ آیت الله جوادی آملی

تجزیه و ترکیب

شناسه درس: ۳۰۳۱۱۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری- عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: تقویت تشخیص و بکارگیری توان قواعد صرف و نحو

سرفصل:

۱. اهمیت تجزیه و ترکیب و نقش آن در ترجمه
۲. مفهوم شناسی تجزیه و بیان عناصر موثر در تجزیه فعل، اسم معرب، اسم مبني و حرف
۳. مفهوم شناسی ترکیب و بیان عناصر موثر در ترکیب کلمه و جمله
۴. اقسام ترکیب (موضوعی و غیر موضوعی، جدولی و غیر جدولی (تشريحی)، یک وجهی و چندوجهی)

توضیحات:

شایسته است اساتید محترم ابتدا در ۳ یا ۴ جلسه، چهار بند فوق را یادآوری نموده و بعد برای هر جلسه آیاتی از قرآن را مشخص کرده و از همه طلاب بخواهند که آن را تجزیه و ترکیب و ترجمه نمایند و در کلاس از آنها سوال نموده و کار عملی آنها را ارزیابی می کنند.

ارزشیابی:

۵ نمره به فعالیت کلاسی و ۵ نمره به تحقیق (تجزیه و ترکیب چند وجهی از یک حزب قرآن) و ۱۰ نمره دیگر به امتحان آخر نیمسال اختصاص دارد. متن ازقرآن کریم یا عبارت های مشکل انتخاب می شود و امتحان آخر نیمسال می تواند از متنی غیر از متن داده شده ولی در سطح آن باشد.

منابع:

۱. الجدول في اعراب القرآن و صرفه و بيانه مع فوائد نحوية هامة، محمود صافی.
۲. اعراب القرآن الكريم و بيانه، محبى الدين الدرويش.
۳. اعراب القرآن، المنسب إلى إبراهيم بن سرى الزجاج، تحقيق و دراسة: إبراهيم الإبيارى.
۴. الكشاف عن حقائق التنزيل و عيون الأقوايل فى وجوه التأويل، جار الله زمخشرى.
۵. جواع الجامع، فضل بن حسن طبرسى
۶. معنى الليبب، ابن هشام انصارى

فلسفه اسلامی ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت فلسفه اسلامی (صدرانی)، روش و مسائل آن.

سرفصل:

- المدخل
- فی احکام الوجود
- فی الوجود المستقل و الرابط
- فی انقسام الوجود الى ذهنی و خارجی
- فی مواد القضايا: الوجوب و الامكان والامتناع

متن درسی: نهایه الحكمه علامه محمد حسین طباطبائی

محدوده: از ابتدای کتاب تا پایان مرحله چهارم

ارزشیابی:

دراین درس، طلاب به تعلیقه آیه الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می‌کنند، ۵ نمره از ۲۰ نمره این درس به فعالیت کلاسی اختصاص پیدا می‌کند. امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می‌شود.

منابع:

۱. تعلیقه علی نهایه الحكمه، محمدتقی مصباح یزدی
۲. تعلیقه علی نهایه الحكمه، غلامرضا فیاضی
۳. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۴. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم، شهید مرتضی مطهری
۵. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۶. الحكمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
۷. منظومه، ملاهدادی سبزواری

فلسفه اسلامی ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۲

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت فلسفه اسلامی (صدرائی)، روش و مسائل آن

سرفصل:

فی الماهیه و احکامها - فی المقولات العشر - فی الواحد و الكثیر

متن درسی: نهایه الحکمه علامه محمد حسین طباطبائی

محدوده: نهایه الحکمه مراحل ۵ - ۶ - ۷

ارزشیابی:

در این درس، طلاب به تعلیقه آیه‌الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می‌کنند، ۵ نمره از ۲۰ نمره این درس به فعالیت کلاسی اختصاص پیدا می‌کند. امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می‌شود.

منابع:

۱. تعلیقه علی نهایه الحکمه، محمدتقی مصباح یزدی
۲. تعلیقه علی نهایه الحکمه، غلامرضا فیاضی
۳. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۴. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم، شهید مرتضی مطهری
۵. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۶. الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
۷. منظومه، ملاهدی سبزواری

فلسفه اسلامی ۳

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۳

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت فلسفه اسلامی (صدرائی)، روش و مسائل آن.

سرفصل:

فی العله و المعلول – فی القوه و الفعل

متن درسی: نهایه الحكمه علامه محمد حسین طباطبائی

محدوده: مرحله هشتم و نهم

ارزشیابی:

دراین درس، طلاب به تعلیقه آیه‌الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می‌کنند، ۵ نمره از ۲۰ نمره این درس به فعالیت کلاسی اختصاص پیدا می‌کند. امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می‌شود.

منابع:

۱. تعلیقه على نهایه الحكمه، محمدتقی مصباح یزدی
۲. تعلیقه على نهایه الحكمه، غلامرضا فیاضی
۳. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۴. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم، شهید مرتضی مطهری
۵. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۶. الحكمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
۷. منظومه، ملاهادی سبزواری

فلسفه اسلامی ۴

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت فلسفه اسلامی (صدرائی)، روش و مسائل آن.

سرفصل:

السبق و اللحق و القدم و الحدوث - فی العقل و العاقل و المعقول

متن درسی: نهایه الحکمه علامه محمد حسین طباطبائی

حدوده: مراحل ۱۰ و ۱۱

ارزشیابی:

دراین درس، طلاب به تعلیقه آیه‌الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می‌کنند، ۵ نمره از ۲۰ نمره این درس به فعالیت کلاسی اختصاص پیدا می‌کند. امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می‌شود.

منابع:

۱. تعلیقه علی نهایه الحکمه، محمدتقی مصباح یزدی
۲. تعلیقه علی نهایه الحکمه، غلامرضا فیاضی
۳. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۴. پاورپوینت‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم، شهید مرتضی مطهری
۵. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۶. الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
۷. منظومه، ملاهادی سبزواری

فلسفه اسلامی ۵

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۵

تعداد واحد: ۳

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت فلسفه اسلامی (صدرانی)، روش و مسائل آن.

سرفصل:

فیما يتعلق بالواجب الوجود

متن درسی: نهایه الحکمه علامه محمد حسین طباطبائی

محدوده: مرحله دوازدهم

ارزشیابی:

دراین درس، طلاب به تعلیقه آیه‌الله مصباح و حواشی استاد فیاضی به عنوان فعالیت کلاسی مراجعه می‌کنند، ۵ نمره از ۲۰ نمره این درس به فعالیت کلاسی اختصاص پیدا می‌کند. امتحان میانی این درس از ۲۰ نمره برگزار می‌شود.

منابع:

۱. تعلیقه على نهایه الحکمه، محمدتقی مصباح یزدی
۲. تعلیقه على نهایه الحکمه، غلامرضا فیاضی
۳. آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح یزدی
۴. پاورپوینت‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم، شهید مرتضی مطهری
۵. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۶. الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
۷. منظومه، ملاهادی سبزواری

مکاتب فلسفی جهان

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۱۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: فلسفه اتا ۵

هدف: شناخت مشرب‌های مختلف فلسفه اسلامی و تفاوت آن‌ها.

سرفصل:

۱. کلیات، معرفی سه مکتب مشاء، اشراق و حکمت متعالیه و روش آن‌ها.
۲. وجود و اهمیت در این سه مکتب
۳. علیت در این سه مکتب
۴. حرکت در این سه مکتب
۵. اتحاد عاقل و معقول در این سه کتب
۶. خدا، صفات خدا و افعال الهی در این سه مکتب
۷. معاد در این سه مکتب

متن درس: -----

ارزشیابی: استاد مباحث فوق را با ذکر منابع در کلاس گزارش می‌کند و ۵ نمره از ۲۰ نمره پایانی این درس به یک تحقیق مقایسه‌ای بین سه مکتب اختصاص می‌یابد.

منابع:

- الحکمه المتعالیه فی الاسفار الاربعه، ملاصدرا
- منظومه، ملاهادی سبزواری
- الاشارات و التنبيهات، بوعلی سینا
- حکمه الاشراق، شیخ سهروردی
- درآمدی به نظام حکمت صدرائی، عبدالرسول عبودیت
- فلسفه اشراق، حسن معلمی
- رسائل فلسفی صدرالمتألهین، حامد ناجی اصفهانی
- مشاعر، ملاصدرا
- شواهدالربویه، ملاصدرا
- رسائل سبزواری، جلال الدین آشتیانی
- مجموعه مصنفات شیخ اشراق، انجمن حکت و فلسفه
- شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
- سهروردی و حکمت اشراق، مهدی امین رضوی
- نوآوری‌های فلسفه اسلامی، پارعلی کرد فیروزجائی
- الالهیات من الشفاء، بوعلی سینا
- فلسفه مشاء، محمد ذیبحی
- آموزش فلسفه، محمد تقی مصباح یزدی
- نهایه الحکمه، علامه طباطبائی
- تاریخ فلسفه اسلامی، ماجد فخری

متون فلسفه اسلامی

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۷

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توان بهره‌گیری از متون اصلی فلسفه مشاء و اشراق.

سرفصل:

در این درس حدود ۱۰ صفحه از فصوص الحکم (فارابی)، ۱۵ صفحه از نمط رابع اشارات (بوعلی سینا) و ۳۰ صفحه از حکمت اشراق (سهروردی) با انتخاب استاد و با بکارگیری دانش پژوهان تدریس می‌شود. و هر دانش پژوه باید ۲۰ صفحه از منابع فوق را طبق تعیین استاد، به عنوان کار علمی، به صورت روان و گویا ترجمه نماید.

ارزشیابی:

۱۰ نمره به امتحان پایانی، ۵ نمره به فعالیت کلاسی و ۵ نمره به کار عملی طلبه درخصوص ۲۰ صفحه اختصاص دارد.

منابع:

- ۱ - فصوص الحکم، فارابی
- ۲ - الاشارات والتنبیهات، بوعلی سینا
- ۳ - حکمه الاشراق، شیخ سهروردی

کلام اسلامی ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث نبوت

سرفصل:

حقیقت وحی و نبوت، ضرورت بعثت انبیاء، ویژگی‌های انبیاء(عصمت، علم لدنی)

وظائف و اختیارات(شئون) انبیاء، راههای شناخت انبیاء(قرائی و معجزه)

خاتمیت، جامیعت دین(قلمرو دین)

متن درسی: ایضاح المراد (آقای ربانی گلپایگانی)

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به تحقیق اختصاص دارد.

منابع اصلی:

- ۱- تلخیص الالهیات، جعفر سبحانی
- ۲- کشف المراد علامه حلی
- ۳- گوهر مراد عبدالرزاق لاھیجی
- ۴- معارف قرآن(راهنماشناسی) مصباح یزدی
- ۵- کلام اسلامی محمدسعیدی مهر
- ۶- عقائد استدلالی علی ربانی گلپایگانی

منابع فرعی: (برای کلام اسلامی آتا ۳)

- ۱. شوارق الالهیام عبدالرزاق لاھیجی
- ۲. دلائل الصدق علامه حلی
- ۳. عبقات الانوار میر حامدحسین
- ۴. الغدیر علامه امینی
- ۵. المراجعات عبدالحسین شرف الدین
- ۶. عقائد الامامیه محمدرضا مظفر
- ۷. احراق الحق قاضی نورالله تستری
- ۸. تمہیدالاصول(درعلم کلام اسلامی) شیخ طوسی
- ۹. معادشناسی محمد حسن قدردان قراملکی
- ۱۰. امامت پژوهشی استان قدس رضوی
- ۱۱. منشور جاوید(جلدهای مرتبط) جعفر سبحانی
- ۱۲. تفسیر موضوعی قرآن(جلدهای مرتبط) مبداء و معاد عبدالله جوادی آملی

۱۳. معارف قرآن در المیزان سیدمهدی امین
۱۴. پیام قرآن (جلدهای مرتبط) ناصر مکارم شیرازی و دیگران
۱۵. امام‌شناسی سید محمد حسین تهرانی
۱۶. معادشناسی سید محمد حسین تهرانی
۱۷. مجموعه آثار (جلد یک تا چهار) شهید مرتضی مطهری
۱۸. امامت و ولایت در قرآن عبدالحسین امینی
۱۹. نظام امامت و رهبری لطفعلی صافی گلپایگانی
۲۰. معالم المدرستین علامه سیدمرتضی عسکری
۲۱. پژوهشی در عصمت معصومان حسن یوسفیان و دیگران
۲۲. امامت ربانی گلپایگانی
۲۳. اصول التشیع هاشم معروف الحسینی
۲۴. انسان از آغاز تا انجام علامه طباطبائی
۲۵. المبداء و المعاد بوعلی سینا
۲۶. مبداء و معاد ملاصدرا
۲۷. معاد از دیدگاه حکیم مدرس زنوزی غلامحسین ابراهیم دینانی
۲۸. نقدی بر اندیشه وهابیان سیدحسین موسوی قزوینی
۲۹. حیات جاودانه امیر دیوانی
۳۰. رهبری در تشیع روح الله حسینیان

کلام اسلامی ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث امامت

سرفصل:

تعریف امامت و ولایت، ضرورت امامت، ویژگی‌های امام (عصمت و علم لدنی)

شئون امامت (رهبری، مرجعیت دینی، ولایت تکوینی)، امامت خاصه

مقام اهل‌بیت، مهدویت، غیبت و انتظار

متن درسی: کشف المراد علامه حلی

ارزشیابی: ۳ نمره به تحقیق و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع اصلی:

- ۱- تلخیص الالهیات، جعفر سبحانی
- ۲- کشف المراد علامه حلی
- ۳- گوهر مراد عبدالرزاق لاھیجی
- ۴- معارف قرآن (راهنماشناسی) مصباح یزدی
- ۵- کلام اسلامی محمدسعیدی مهر
- ۶- عقائد استدلالی علی ربانی گلپایگانی

منابع فرعی: (برای کلام اسلامی آقا ۳)

۱. شوارق الالهام عبدالرزاق لاھیجی
۲. دلائل الصدق علامه حلی
۳. عبقات الانوار میرحامدحسین
۴. الغدیر علامه امینی
۵. المراجعات عبدالحسین شرف الدین
۶. عقائد الامامیه محمدرضا مظفر
۷. احراق الحق قاضی نورالله تستری
۸. تمہیدالاصول (درعلم کلام اسلامی) شیخ طوسی
۹. معادشناسی محمد حسن قدردان قراملکی
۱۰. امامت پژوهشی استان قدس رضوی
۱۱. منشور جاوید (جلدهای مرتبط) جعفر سبحانی
۱۲. تفسیر موضوعی قرآن (جلدهای مرتبط) مبداء و معاد عبدالله جوادی آملی

۱۳. معارف قرآن در المیزان سیدمهدی امین
۱۴. پیام قرآن (جلدهای مرتبط) ناصر مکارم شیرازی و دیگران
۱۵. امام‌شناسی سید محمد حسین تهرانی
۱۶. معادشناسی سید محمد حسین تهرانی
۱۷. مجموعه آثار (جلد یک تا چهار) شهید مرتضی مطهری
۱۸. امامت و ولایت در قرآن عبدالحسین امینی
۱۹. نظام امامت و رهبری لطفعلی صافی گلپایگانی
۲۰. معالم المدرستین علامه سیدمرتضی عسکری
۲۱. پژوهشی در عصمت معصومان حسن یوسفیان و دیگران
۲۲. امامت ربانی گلپایگانی
۲۳. اصول التشیع هاشم معروفالحسینی
۲۴. انسان از آغاز تا انجام علامه طباطبائی
۲۵. المبداء و المعاد بوعلی سینا
۲۶. مبداء و معاد ملاصدرا
۲۷. معاد از دیدگاه حکیم مدرس زنوزی غلامحسین ابراهیم دینانی
۲۸. نقدی بر اندیشه وهابیان سیدحسین موسوی قزوینی
۲۹. حیات جاودانه امیر دیوانی
۳۰. رهبری در تشیع روح الله حسینیان

کلام اسلامی ۳

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی مباحث معاد.

سرفصل :

حقیقت معاد، ضرورت عقلی و نقلی معاد، مرگ، قبر و عالم بزرخ، قیامت و موافق آن، دنیا و آخرت، سنجش اعمال(شفاعت، حبط و تکفیر و...) تجسم اعمال، بهشت و دوزخ، سعادت و شقاوت اخروی و عوامل آنها.

متن درسی: کشف المراد علامه حلی

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت های درسی اختصاص دارد

منابع اصلی :

- تلخیص الالهیات، جعفر سبحانی
- گوهر مراد عبدالرزاق لاهیجی
- معارف قرآن(راهنماشناسی) مصباح یزدی
- کلام اسلامی محمدسعیدی مهر
- عقائد استدلالی علی ربانی گلپایگانی

منابع فرعی: (برای کلام اسلامی آتا ۳)

۱. شوارق الالهیام عبدالرزاق لاهیجی
۲. دلائل الصدق علامه حلی
۳. عبقات الانوار میر Hammondحسین
۴. الغدیر علامه امینی
۵. المراجعتات عبدالحسین شرف الدین
۶. عقائد الامامیه محمدرضا مظفر
۷. احراق الحق قاضی نورالله تستری
۸. تمہیدالاصول(درعلم کلام اسلامی) شیخ طوسی
۹. معادشناسی محمد حسن قدردان قراملکی
۱۰. امامت پژوهشی استان قدس رضوی
۱۱. منشور جاوید(جلدهای مرتبط) جعفر سبحانی
۱۲. تفسیر موضوعی قرآن(جلدهای مرتبط) مبداء و معاد عبدالله جوادی آملی
۱۳. معارف قرآن در المیزان سیدمهدی امین

۱۴. پیام قرآن(جلدهای مرتبط) ناصر مکارم شیرازی و دیگران
۱۵. امام‌شناسی سید محمد حسین تهرانی
۱۶. معادشناسی سید محمد حسین تهرانی
۱۷. مجموعه آثار(جلد یک تا چهار) شهید مرتضی مطهری
۱۸. امامت و ولایت در قرآن عبدالحسین امینی
۱۹. نظام امامت و رهبری لطفعلی صافی گلپایگانی
۲۰. معالم المدرستین علامه سیدمرتضی عسکری
۲۱. پژوهشی در عصمت معصومان حسن یوسفیان و دیگران
۲۲. امامت ربانی گلپایگانی
۲۳. اصول التشیع هاشم معروفالحسینی
۲۴. انسان از آغاز تا انجام علامه طباطبائی
۲۵. المبداء و المعاد بوعلی سینا
۲۶. مبداء و معاد ملاصدرا
۲۷. معاد از دیدگاه حکیم مدرس زنوزی غلامحسین ابراهیم دینانی
۲۸. نقدی بر اندیشه وهابیان سیدحسین موسوی قزوینی
۲۹. حیات جاودانه امیر دیوانی
۳۰. رهبری در تشیع روح الله حسینیان

فلسفه دین و مسائل جدید کلامی ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام اسلامی ۱ا

هدف: بررسی مباحث اصلی مسائل فلسفه دین و مسائل مهم جدید کلامی

سرفصل:

۱. کلیات (تعريف دین، فلسفه دین، کلام جدید، الهیات و تفاوت آن‌ها)

۲. منشا دین

۳. نیاز بشر به دین

۴. عقل‌گرایی و ایمان‌گرایی

۵. ادلہ اثبات وجود خدا (وجود‌شناختی، اخلاقی، تجربه دینی و احتمالات)

متن درسی: فلسفه دین و مسائل جدید کلامی آقای خسروپناه

ارزشیابی: ۳۳ نمره به تحقیق و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع:

۱. عقل و اعتقاد دینی ترجمه احمد نراقی و ابراهیم سلطانی

۲. جستارهایی در کلام جدید جمعی از نویسندهای

۳. فلسفه دین محمدحسین زاده

۴. انتظار بشر از دین عبدالله نصری

۵. دین شناسی عبدالله جوادی آملی

۶. براهین اثبات وجود خدا عبدالله جوادی آملی

۷. براهین اثبات وجود خدا حمید رضا شاکریان

۸. خدا و مساله شر محمدحسن قدردان قراملکی

۹. کاوش‌های عقل نظری مهدی حائری یزدی

۱۰. کلام جدید حسن یوسفیان

۱۱. هرمنوتیک احمد واعظی

۱۲. زبان دین ابوالفضل ساجدی

۱۳. هندسه معرفتی کلام جدید احمد فرامرز قراملکی

۱۴. مدخل مسائل جدید در علم کلام جعفر سبحانی

۱۵. درآمدی بر کلام جدید هادی

۱۶. کلام جدید در گذر اندیشه‌ها علی اوجبی

۱۷. باورهای دینی موسسه امام خمینی

۱۸. انتظار بشر از دین عبدالله جوادی آملی

۱۹. فلسفه دین ترجمه محمد محمد رضائی

۲۰. گستره شریعت عبدالحسین خسروپناه

۲۱. نظریه ایمان در کتاب و سنت محسن جوادی

فلسفه دین و مسائل جدید کلامی ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: کلام اسلامی ۱۷

هدف: بررسی مباحث اصلی مسائل فلسفه دین و مسائل مهم جدید کلامی

سرفصل:

۱. زبان دین، ۲. علم و دین، ۳. دین و سکولاریزم، ۴. تجربه دینی، ۵. کثرت گرایی دینی،

متن درسی: فلسفه دین و مسائل جدید کلامی آقای خسرو پناه

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به تحقیق اختصاص دارد.

منابع:

۱. عقل و اعتقاد دینی ترجمه احمد نراقی و ابراهیم سلطانی
۲. جستارهایی در کلام جدید جمعی از نویسندهای
۳. فلسفه دین محمدحسین زاده
۴. انتظار بشر از دین عبدالله نصری
۵. دین شناسی عبدالله جوادی آملی
۶. براهین اثبات وجود خدا عبدالله جوادی آملی
۷. براهین اثبات وجود خدا حمیدرضا شاکریان
۸. خدا و مساله شر محمدحسن قدردان قراملکی
۹. کاوشهای عقل نظری مهدی حائری یزدی
۱۰. کلام جدید حسن یوسفیان
۱۱. هرمنوتیک احمد واعظی
۱۲. زبان دین ابوالفضل ساجدی
۱۳. هندسه معرفتی کلام جدید احمد فرامرز قراملکی
۱۴. مدخل مسائل جدید در علم کلام جعفر سبحانی
۱۵. درآمدی بر کلام جدید هادی
۱۶. کلام جدید در گذر اندیشه‌ها علی اوجبی
۱۷. باورهای دینی موسسه امام خمینی
۱۸. انتظار بشر از دین عبدالله جوادی آملی
۱۹. فلسفه دین ترجمه محمد محمدرضائی
۲۰. گستره شریعت عبدالحسین خسرو پناه
۲۱. نظریه ایمان در کتاب و سنت محسن جوادی

علم النفس

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت نفس انسانی، ویژگی‌ها و قوای آن..

سرفصل:

در این درس مباحث فلسفی ذیل با توجه به آیات و روایات تدریس می‌شود.

۱. تعریف و انواع نفس(نباتی، حیوانی و انسانی)

۲. قوای نفس

۳. تجرد نفس

۴. حدوث نفس

۵. رابطه نفس و بدن

۶. حرکت و تکامل نفس

۷. خلود نفس

۸. تناسخ

۹. سعادت و شقاوت نفس و عوامل آن

متن درسی: علم النفس آقای فیاضی

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع:

۱. اسفرار ج ۸ و ۹ با شروح آیات عظام جوادی آملی و مصباح یزدی

۲. «النفس» از کتاب الشفاء بوعلی سینا، تحقیق آیه‌الله حسن زاده آملی

۳. نفس و روح در فلسفه، آیات و روایات حسن معلمی

۴. نقش روح سید محمد خامنه‌ای

۵. شرح منظومه (فریده ثالثه) ملاهادی سبزواری

۶. معرفت نفس - شرح عيون النفس حسن حسن زاده آملی

۷. معرفت نفس - شرح عيون النفس حسن حسن زاده آملی

۸. نفس از دیدگاه حکماء مسلمان عباس نیکزاد

۹. انسان از آغاز تا انجام علامه طباطبائی

۱۰. انسان از دیدگاه اسلام عبدالله نصری

۱۱. انسان‌شناسی محمود رجبی

۱۲. انسان‌شناسی محمد تقی مصباح یزدی

۱۳. بقاء روح پس از مرگ خواجہ نصیر الدین طوسی

۱۴. فی تحصیل السعاده ابن‌نصر فارابی

۱۵. النفس و الروح و شرح قواهما امام فخر رازی

معرفت شناسی

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۶

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی راه‌ها و ابزار شناخت و ارزش‌یابی آنها

سرفصل:

مطلوب بر مبنای کتاب آموزش فلسفه، از درس یازده تا آخر درس بیستم، با توضیحات استاد تدریس می‌شود:

۱. مقدمه شناخت‌شناسی (اهمیت، تاریخچه و تعریف شناخت‌شناسی)
۲. بداهت اصول شناخت‌شناسی (نیاز به معرفت‌شناسی، امکان شناخت، ادعای شک‌گرایان و رد شبّه آنها)
۳. اقسام شناخت (سنگ بنای شناخت، علم حضوری، راز خطاپذیری و مراتب آن و همراهی آن با علم حصولی)
۴. علم حصولی (تصویر و تصدیق، اجزاء قضیه، تصورات جزئی و کلی، دیدگاه‌های متفاوت درباره مفهوم کلی)
۵. اقسام مفاهیم کلی (اقسام معقولات ماهوی و منطقی و فلسفی، مفاهیم اعتباری، مفاهیم اخلاقی و حقوقی)
۶. حس‌گرایی (پوزیتویسم و نقد آن، اصالت حس یا عقل)
۷. نقش عقل و حس در تصویرات
۸. نقش عقل و حس در تصدیقات
۹. ارزش شناخت (حقیقت چیست؟، معیار بازشناسی حقائق، ملاک صدق و کذب، نفس‌الامر)
۱۰. ارزش‌یابی قضایای اخلاقی و حقوقی (ویژگی‌های شناختهای اخلاقی و حقوقی، ملاک صدق و کذب در قضایای ارزشی و معروف‌ترین نظریات، نسبیت در اخلاق و حقوق، فرق قضایای اخلاقی و حقوقی)

متن درسی: آموزش فلسفه، محمدتقی مصباح‌یزدی

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع:

۱. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۲. پیشینه و پی‌رنگ معرفت‌شناسی، حسن معلمی
۳. شرح مختصر منظومه، شهید مرتضی مطهری
۴. معرفت دینی، صادق لاریجانی
۵. معرفت‌شناسی، حسن معلمی
۶. شناخت‌شناسی در قرآن، عبدالله جوادی‌آملی
۷. پژوهشی تطبیقی در معرفت‌شناسی معاصر، محمد حسین‌زاده
۸. مبانی معرفت دینی، محمد حسین‌زاده

تفکر عقلی در کتاب و سنت

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۸

تعداد واحد: ۲ واحد

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد.

هدف: آشنایی بیشتر با نگاه کتاب و سنت به عقل و تفکر عقلی

سرفصل:

۱. مفهوم تفکر عقلی
۲. حقیقت عقل و تعقل در کتاب و سنت
۳. حجیت و اعتبار عقل در کتاب و سنت (باتوجه به شباهات عزالی، شیخیه، مکتب تفکیک و ...)
۴. قلمرو عقل
۵. نسبت عقل و شرع
۶. آفات تفکر عقلی
۷. نمونه‌های استدلال عقلی در کتاب و سنت (اثبات خدا، صفات خدا، نبوت و معاد)

متن درسی: منزلت عقلی در هندسه معرفت دینی (آیت الله جوادی آملی)

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

منابع:

۱. عقل در گستره دین آیت الله جوادی آملی
۲. علی و فلسفه اللہی علامہ طباطبائی
۳. حکمت جاودانه حسن معلمی
۴. مقدمه شهید مطهری بر اصول فلسفه روش رئالیسم
۵. شریعت در آیینه معرفت عبدالله جوادی آملی
۶. اصول فقه (مستقلات عقلیه) محمد رضا مظفر
۷. عقل و دین عباس نیکزاد
۸. علی بن موسی الرضا و الفلسفه الالهیه عبدالله جوادی آملی
۹. کاوش‌های عقل نظری دکتر مهدی حائری
۱۰. تهافت الفلاسفه امام محمد غزالی
۱۱. مکتب تفکیک محمد رضا حکیمی
۱۲. الاسلام و العقل محمدجواد معینه
۱۳. عقل در حکمت مشاء علی مراد داودی
۱۴. منطق و معرفت در نظر غزالی غلامحسین دینانی
۱۵. عقل و وحی از نظر متفکران اسلامی ترجمه حسن جوادی
۱۶. عقل و وحی احمد حسین شریفی و دیگران
۱۷. درء تعارض العقل و النقل امام محمد غزالی

منطق قدیم ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۸

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی صناعت برهان و مسائل مهم آن

سرفصل:

۱. حقیقت برهان، فائدہ و ارزش آن
۲. انواع برهان (برهان لم، برهان آن و انواع آن)
۳. مقدمات برهان (یقینیات و اقسام آن) اولیات، مشاهدات، مجریات، متواترات، حدسیات، فطیریات و جدانیات
۴. شرائط مواد و شرائط صورت
۵. اجزاء علوم (مبادی، موضوع و مسائل)

متن درسی: جوهرا النضید

ارزشیابی: ۳۰ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع :

۱. منطق کاربردی، علی اصغر خندان
۲. المنطق، محمد رضا مظفر
۳. منطق معیار تفکر، سید محمد حکاک
۴. برهان شفا، بوعلی سینا
۵. برهان، علامه طباطبائی
۶. تجرید المنطق، خواجه نصیر الدین طوسی
۷. البصائر النصیریه، عمرو بن سهلان ساوی
۸. منطق و تفکر انتقادی، حسن معلمی
۹. معیار اندیشه، عسگری سلیمانی
۱۰. المنطیقات، ابونصر فارابی

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۰۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش فیاز: ندارد

هدف: شناخت استدلالی صناعت مغالطه و مسائل مهم آن

صرفصل:

۱. حقیقت مغالطه و اسباب ایجاد آن

۲. فواید صناعت مغالطه

۳. انواع مغالطه (اشاره ای به تقسیم مغالطه ذاتی و عرضی و تقسیم مغالطه ذاتی به لفظی و معنوی)

۱-۳- مغالطه در مقام بیان یک قضیه

(اشتراک لفظ، ابهام ساختاری، تفصیل مرکب، ترکیب مفصل، اهمال سور، کنه و وجه، کوچک نمائی و ...)

۲-۳- مغالطه ادعای بدون استدلال (مغالطات بیرونی)

(بسن راه استدلال، بچه ها می دانند، توسل به جهل، طلب برهان از مخالف، تکرار، فضل فروشی، توسل به احساسات، کمیت گرائی، تهدید، تطمیع، عوام فریبی، توسل به مرجع کاذب و ...)

۳-۳- مغالطه در مقام نقد

(پارازیت، تکذیب، انگیزه و انگیخته، توهین، از طریق منشاء، خلط دلیل و علت، ردیل به جای مدعای مناقشه در مثال و ...)

۴-۳- مغالطه در مقام دفاع

(نکته انحرافی، شوخی بی ربط، تغییر تعریف، تغییر موضوع، خودت هم، تبعیض طلبی و ...)

۵-۳- مغالطه در استدلال

۱-۳-۵- مغالطات صوری (عدم تکرار حد وسط، وضع تالی، مقدم، مقدمات ناسازگار، ابهام انعکاس، سوء تالیف و ...)

۲-۳-۵- مغالطات ناشی از پیش فرض نادرست

(سنت گرائی، عدم سابقه، تجدد گرائی، سنت گریزی، برتری فقر با ثروت، توسل به اکثریت، علت شمردن امر مقدم با مقارن و ...)

۳-۳-۵- مغالطات ربطی

(قياس مضرم مردود - با این با آن خلط نسبت، مصادره به مطلوب، تعمیم شتابزده، تمثیل و ...)

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت های کلاسی اختصاص دارد.

منبع اصلی: مغالطات آقای علی اصغر خندان

منابع فرعی:

۱. منطق کاربردی، علی اصغر خندان
۲. المنطق، محمد رضا مظفر
۳. منطق معیار تفکر، سید محمد حکاک
۴. برهان شفا، بوعلی سینا
۵. برهان، علامه طباطبائی
۶. تجرید المنطق، خواجه نصیر الدین طوسی
۷. البصائر النصیریه، عمرو بن سهلاں ساوی
۸. منطق و تفکر انتقادی، حسن معلمی
۹. معیار اندیشه، عسگری سلیمانی
۱۰. الجوهر النضید، علامه حلی
۱۱. المنطیقات، ابونصر فارابی

منطق جدید

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۱۰

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی بیشتر با شیوه استدلال و نمادهای منطق جدید

سرفصل:

کلیات: تعریف، تاریخچه، حوزه‌ها، روش‌ها و اصطلاحات محوری منطق جدید و فرق‌های آن با منطق کلاسیک.

بخش اول: ساختار نحوی منطق گزاره‌ها

فصل اول: سیستم استنتاج منطق گزاره‌ها

فصل دوم: سیستم اصل موضوعی و نموداری در منطق گزاره‌ها

بخش دوم: ساختار معنایی و فرآنشیوه منطق گزاره‌ها

فصل سوم: ساختار نحوی منطق گزاره‌ها

فصل چهارم: فرانظریه منطق گزاره‌ها

بخش سوم: ساختار نحوی منطق محمولات

فصل پنجم: سیستم استنتاج منطق محمولات

فصل ششم: سیستم اصلی موضوعی و نموداری منطق محمولات

بخش چهارم: ساختار معنایی و فرآنشیوه منطق محمولات

فصل هفتم: ساختار معنایی منطق محمولات

فصل هشتم: فرآنشیوه منطق محمولات

متن درسی: مبانی منطق جدید(طف الله نبوی)

ارزشیابی: ۱۷ نمره به امتحان پایانی و ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی اختصاص دارد.

منابع:

۱. آشنایی با منطق ریاضی، ترجمه غلامرضا خسروشاهی

۲. نظریه مجموعها و کاربردهای آن، ترجمه عمید رسولیان

۳. درآمدی بر منطق جدید، ضیاء موحد

۴. راهی نو در منطق، ترجمه عبدالحسین آذرنگ

۵. منطق برای ریاضی دانان، ترجمه محمد علی پور عبدالله

تاریخ فلسفه اسلامی

شناسه درس: ۳۰۳۱۸۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت جریانات مهم و تأثیرگذار در فلسفه اسلامی و شخصیت‌های مهم آن

سرفصل:

۱. ماهیت فلسفه اسلامی و تاریخ آن و شیوه‌های طرح تاریخ فلسفه اسلامی

۲. خاستگاه‌ها و منابع فلسفه اسلامی (قرآن و حدیث، یونان و روم، ایران، هند و چین)

۳. طبقات فلسفه

۴. فیلسوفان مسلمان (آراء و اندیشه‌ها، شرح حال، آثار، اساتید و شاگردان)، فارابی، ابن سینا، ابن رشد، ابن باجه، ابن طفیل، شیخ اشراف

، محقق طوسی، میرداماد، ملاصدرا، ملاهادی سبزواری، علامه طباطبائی و شاگردان

۵. کتابشناسی کتب مهم فلسفی

— — — متن درسی:

ارزشیابی:

۳۰ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع:

۱. درآمدی بر تاریخ فلسفه اسلامی، موسسه امام خمینی و سازمان سمت

۲. سبیر فلسفه در جهان اسلام، ماجد فخری

۳. تاریخ فلسفه اسلامی، هاتری کرین ترجمه سید جواد طباطبائی

۴. تاریخ علوم عقلی در تمدن اسلامی، ذبیح الله صفا

۵. تاریخ فلسفه اسلامی، سید حسین نصر و دیگران

۶. تاریخ فلسفه اسلامی، ذبیح الله صفا

۷. تاریخ فلسفه در جهان اسلامی، حنالفاخوری ترجمه عبدالحمید آیتی

۸. سه حکیم مسلمان، سید حسین نصر

۹. فلاسفه شیعه، عبدالله نعمی

۱۰. تاریخ فلسفه اسلامی، چاپ جامعه المصطفی

تاریخ فلسفه غرب ۱

شناسه درس: ۳۰۳۱۸۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت و نقد جریان‌های مهم فلسفی غرب و شخصیت‌های تأثیرگذار در آن

سرفصل:

یونان (حکمای سبعة، سوفسطائیان، سقراط افلاطون، ارسسطو، اپیکوریان، کلییون، رواقیون، شکاکان، اسکندرانیان، نوافلاطونیان «فلوطین»)

قرن وسطی: آباء کلیسا، آگوستین، بویتوس، آنسلم، راجرز بیکن، آکونیاس، اکام

تذکر: لازم است استاد ضمن تدریس نظرات مطرح در فلسفه غرب، به نقد مطالب مهم و اساسی آنها اشاره نماید و طلاب را به منابع نقد این تفکرات ارجاع دهد.

متن درسی: ---

ارزشیابی: ۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع:

۱. تاریخ فلسفه، کاپلستون
۲. نقد تفکر فلسفی غرب، اتنی ژیلسون ترجمه دکتر احمد احمدی
۳. تمہیدات، کانت ترجمه غلامعلی حداد عادل
۴. فلسفه هگل، ترجمه حمدی عنایت
۵. فلسفه کانت، ترجمه عزت الله فولادوند
۶. تاریخ فلسفه غرب، برتراند راسل
۷. پوزیتیویسم منطقی، بهاءالدین خرمشاهی
۸. سیر حکمت در اروپا، محمد علی فروغی
۹. تاملات دکارت، ترجمه دکتر احمد احمد
۱۰. تاریخ الفلسفه الحدیثه، یوسف کرم
۱۱. فلسفه تحلیلی، جزوی استاد صادق لاریجانی
۱۲. کلیات فلسفه، محمدحسین گنجی
۱۳. فلسفه در قرن بیستم، ترجمه دکتر رضا داوری
۱۴. پدیدار شناسی چیست، ترجمه محمود نوالی
۱۵. از آگوستین تا گالیله ج ۲، ترجمه احمد آرام
۱۶. شرح اصول فلسفه دکارت، اسپینوزا ترجمه دکتر محسن جهانگیری
۱۷. تاریخ فلسفه در قرون وسطی، محمدایلخانی
۱۸. تفکر فلسفی غرب از منظر استاد شهید مطهری، علی دژاکام
۱۹. تاریخ فلسفه جدید و معاصر، یارعلی کردفیروز جانی
۲۰. تاریخ فلسفه غرب، محمد فنائی
۲۱. نقد تاریخ فلسفه غرب، غلامرضا فیاضی (موسسه امام خمینی)

تاریخ فلسفه غرب ۲

شناسه درس: ۳۰۳۱۸۰۳

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت و نقد جریانات مهم فلسفه غرب و شخصیت‌های تأثیرگذار در آن

سرفصل:

زمینه‌های فکری رنسانس

عقل گرایان (دکارت، مالبرانش، اسپینوزا، لايت نیتس)

تجربه گرایان (لاک، بارکلی، هایز، هیوم)

کانت

تذکرہ: لازم است استاد ضمن تدریس نظرات مطرح در فلسفه غرب، به نقد مطالب مهم و اساسی آنها اشاره نماید و طلاب را به منابع نقد این تفکرات ارجاع دهد.

متن درسی: ---

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

منابع:

۱. تاریخ فلسفه، کاپلستون
۲. نقد تفکر فلسفی غرب، اینی زیلسون ترجمه دکتر احمد احمدی
۳. تمہیدات، کانت ترجمه غلامعلی حداد عادل
۴. فلسفه هگل، ترجمه حمدی عنایت
۵. فلسفه کانت، ترجمه عزت الله فولادوند
۶. تاریخ فلسفه غرب، برتراند راسل
۷. پوزیتیوسم منطقی، بهاء الدین خرمشاهی
۸. سیر حکمت در اروپا، محمد علی فروغی
۹. تاملات دکارت، ترجمه دکتر احمد احمد
۱۰. تاریخ الفلسفه الحدیثه، یوسف کرم
۱۱. فلسفه تحلیلی، جزوی استاد صادق لاریجانی
۱۲. کلیات فلسفه، محمد حسین گنجی
۱۳. فلسفه در قرن بیستم، ترجمه دکتر رضا داوری
۱۴. پدیدار شناسی چیست، ترجمه محمود نوالی
۱۵. از آگوستین تا گالیله ج ۲، ترجمه احمد آرام
۱۶. شرح اصول فلسفه دکارت، اسپینوزا ترجمه دکتر محسن جهانگیری
۱۷. تاریخ فلسفه در قرون وسطی، محمدایلخانی
۱۸. تفکر فلسفی غرب از منظر استاد شهید مطهری، علی دژاکام
۱۹. تاریخ فلسفه جدید و معاصر، یارعلی کردفیروز جانی
۲۰. تاریخ فلسفه غرب، محمد فنائی
۲۱. نقد تاریخ فلسفه غرب، غلامرضا فیاضی (موسسه امام خمینی)

تاریخ فلسفه غرب ۳

شناسه درس: ۳۰۳۱۸۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت و نقد جریان‌های مهم فلسفی غرب و شخصیت‌های تأثیرگذار در آن

سرفصل:

هگل

پوزیتیویسم

اگزیستنسیالیسم (کیرکگورهیدگر، هایدگر، یاسپرس، سارتر)

پرآگماتیسم (ولیام جیمز)

تذکرہ: لازم است استاد ضمن تدریس نظرات مطرح در فلسفه غرب، به نقد مطالب مهم و اساسی آنها اشاره نماید و طلاب را به منابع نقد این تفکرات ارجاع دهد.

متن درسی: ---

ارزشیابی: ۳۰ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع:

۱. تاریخ فلسفه، کاپلستون

۲. نقد تفکر فلسفی غرب، اتنین ژیلسون ترجمه دکترا حمداد حمیدی

۳. تمہیدات، کانت ترجمه غلامعلی حداد عادل

۴. فلسفه هگل، ترجمه حمدی عنایت

۵. فلسفه کانت، ترجمه عزت الله فولادوند

۶. تاریخ فلسفه غرب، برتراند راسل

۷. پوزیتیویسم منطقی، بهاء الدین خرمشاهی

۸. سیر حکمت در اروپا، محمد علی فروغی

۹. تاملات دکارت، ترجمه دکتر احمد احمد

۱۰. تاریخ الفلسفه الحدیثه، یوسف کرم

۱۱. فلسفه تحلیلی، جزویه استاد صادق لاریجانی

۱۲. کلیات فلسفه، محمد حسین گنجی

۱۳. فلسفه در قرن بیستم، ترجمه دکتر رضا داوری

۱۴. پدیدار شناسی چیست، ترجمه محمود نوالی

۱۵. از آگوستین تا گالیله ج ۲، ترجمه احمد آرام

۱۶. شرح اصول فلسفه دکارت، اسپینوزا ترجمه دکتر محسن جهانگیری

۱۷. تاریخ فلسفه در قرون وسطی، محمداeilخانی

۱۸. تفکر فلسفی غرب از منظر استاد شهید مطهری، علی دژاکام

۱۹. تاریخ فلسفه جدید و معاصر، یارعلی کردفیروز جانی

۲۰. تاریخ فلسفه غرب، محمد فنائی

۲۱. نقد تاریخ فلسفه غرب، غلامرضا فیاضی (موسسه امام خمینی)

تاریخ فلسفه غرب ۴

شناسه درس: ۳۰۳۱۸۰۵

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناسان و نقد جویانات مهم فلسفه غرب و شخصیت‌های تأثیرگذار در آن

سرفصل:

فلسفه تحلیل زبانی (راسل، مور، ویتنگنشتاین)

پدیدار شناسی

سنت گرائی معاصر

تذکرہ: لازم است استاد ضمن تدریس نظرات مطرح در فلسفه غرب، به نقد مطالب مهم و اساسی آنها اشاره نماید و طلاب را به منابع نقد این تفکرات ارجاع دهد.

متن درسی: ---

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

منابع:

۱. تاریخ فلسفه، کاپلستون
۲. نقد تفکر فلسفی غرب، اتنین ژیلسون ترجمه دکترا حمداحمدی
۳. تمہیدات، کانت ترجمه غلامعلی حداد عادل
۴. فلسفه هگل، ترجمه حمدی عنایت
۵. فلسفه کانت، ترجمه عزت الله فولادوند
۶. تاریخ فلسفه غرب، برتراند راسل
۷. پوزیتیویسم منطقی، بهاءالدین خرمشاهی
۸. سیر حکمت در ارویه، محمد علی فروغی
۹. تاملات دکارت، ترجمه دکتر احمد احمد
۱۰. تاریخ الفلسفه الحدیثه، یوسف کرم
۱۱. فلسفه تحلیلی، جزوی استاد صادق لاریجانی
۱۲. کلیات فلسفه، محمد حسین گنجی
۱۳. فلسفه در قرن بیستم، ترجمه دکتر رضا داوری
۱۴. پدیدار شناسی چیست، ترجمه محمود نوالی
۱۵. از آگوستین تا گالیله ج ۲، ترجمه احمد آرام
۱۶. شرح اصول فلسفه دکارت، اسپینوزا ترجمه دکتر محسن جهانگیری
۱۷. تاریخ فلسفه در قرون وسطی، محمد دایلخانی
۱۸. تفکر فلسفی غرب از منظر استاد شهید مطهری، علی دژاکام
۱۹. تاریخ فلسفه جدید و معاصر، یارعلی کرد فیروز جانی
۲۰. تاریخ فلسفه غرب، محمد فنائی
۲۱. نقد تاریخ فلسفه غرب، غلامرضا فیاضی (موسسه امام خمینی)

فلسفه اخلاق

شناسه درس: ۳۰۳۱۹۰۴

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با مبادی و ملکهای گزاره‌های اخلاقی و نظریات و مکاتب مهم در فلسفه اخلاق

سرفصل:

۱. کلیات(تعریف، تاریخچه و اهمیت فلسفه اخلاق، انواع پژوهش‌های اخلاقی)
۲. مفاد حسن و قبح(انشائی یا اخباری)
۳. رابطه باید و هست
۴. تحلیل گزاره‌های اخلاقی
توصیفی(واقع گرا): شهودگرایی، عقل گرایی، طبیعت گرایی
غیر توصیفی: اراده گرایی، احساس گرایی، توصیه گرایی
۵. ارزش و مسئولیت اخلاقی
۶. مطلق یا نسبی بودن احکام اخلاقی
۷. اخلاق هنجاری
غایت گرایی(خودگروی، سودگروی، دیگرگروی)
وظیفه گرایی(عقلی، امر الهی)
۸. رابطه اخلاق و دین
۹. مبانی نظریه اخلاقی اسلام

متن درسی: درس‌نامه فلسفه اخلاق، حسن معلمی

ارزشیابی: ۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع:

۱. فلسفه اخلاق، محمدتقی مصباح‌یزدی
۲. فلسفه اخلاق، محمدرضا مدرسی‌یزدی
۳. فلسفه اخلاق فرانکنا، ترجمه: هادی صادقی
۴. فلسفه اخلاق، شهید مرتضی مطهری
۵. فلسفه اخلاق وارنوك، ترجمه: صادق لاریجانی
۶. فلسفه اخلاق در تفکر غرب از دیدگاه مک ایتتاپر، حمید شهریاری
۷. نگاه اخلاقی درآمدی به فلسفه اخلاق، مک ناتن، ترجمه: حسن میانداری
۸. مبانی اخلاق، حسن معلمی
۹. مسائل اخلاقی، مایکل پالمر، ترجمه: علی‌رضا آل‌بویه
۱۰. مبانی اخلاق، جرج ادوارد مور، ترجمه: غلامحسین توکلی
۱۱. بنیاد مابعدالطبیعه اخلاق، کانت
۱۲. کاوشهای عقل عملی، مهدی حائری‌یزدی

فلسفه علم

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۱۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: شناخت ماهیت و روش علوم تجربی و دیدگاه‌های موجود در آن

سرفصل:

۱. تعریف علم و فلسفه علم، اهمیت فلسفه علم، فرق علم و فلسفه
۲. روش علم استقراء و مشکلات آن (مشاهده و نظریه باز بودن آن)
- اثبات پذیرش (معنا داری و بی معنایی) تایید پذیری
ابطال پذیری، احتمال گرائی
- نظریه به مثابه ساختار، ساختارشکنی تئوریها و قانون ها
- میادی متافیزیک علم
- سادگی در تئوریها
- مقایسه فلسفه علوم انسانی با فلسفه علوم طبیعی

متن درسی: درآمدی بر فلسفه علم آقای رضا حبیبی

ارزشیابی: ۳۳ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع:

۱. چیستی علم، چالمرز ترجمه سعید زیبا کلام
۲. فلسفه علم، رضا حبیبی
۳. فلسفه علوم طبیعی، همپل ترجمه حسین معصومی
۴. حدسه‌ها و ابطالها، پوپر ترجمه احمد آرام
۵. منطق اکتشافات علمی، پوپر ترجمه سید حسین کمالی
۶. فلسفه علم، کاپالدی ترجمه علی حقی
۷. علم و دین، ایان باربور ترجمه خرمشاهی
۸. فلسفه علم در قرن بیستم، گیلیس ترجمه حسن میانداری
۹. از علم سکولار تا علم دینی، مهدی گلشنی
۱۰. درآمدی تاریخی به فلسفه علم، لازی ترجمه علی پایا
۱۱. مقدمه ای بر فلسفه علم، کارناب ترجمه یوسف عفیفی
۱۲. علم شناسی فلسفی، ترجمه عبدالکریم سروش
۱۳. فلسفه علم، شاله ترجمه یحیی مهدوی
۱۴. نظر متفکران اسلامی درباره طبیعت، سید حسن نصر
۱۵. تاریخ علم، دامپییر ترجمه عبدالحسین آذرنگ
۱۶. از آگوستین تا گالیله ج ۱، کرومبی، ترجمه احمد آرام
۱۷. نظریه‌های مربوط به علوم انسانی، ژولین ترجمه علی محمد کارдан

فلسفه تطبیقی

شناسه درس: ۳۰۳۱۷۱۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: تاریخ فلسفه اسلامی و فلسفه اسلامی آناه

هدف: شناخت جهات اختلاف بین فلسفه اسلامی و فلسفه غرب و بیان ابتکارات در گشودن معضلات فکری فلسفه غرب

سرفصل:

- هستی شناسی
- علیت
- حرکت
- جبر و اختیار
- خداشناسی
- خلود نفس

قدکو: استاد موضوعات فوق را از دیدگاه فلسفه اسلامی و مکاتب مهم فلسفی غرب به صورت مقایسه‌ای مطرح می‌کند و ابتکارات فلسفه اسلامی را توضیح می‌دهد.

متن درس: فلسفه تطبیقی آقای معلمی

ارزشیابی: ۳۰ نمره به فعالیت‌های کلاسی و ۱۷ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد.

منابع:

۱. پاورقی‌های اصول فلسفه و روش رئالیسم، شهید مرتضی مطهری
۲. شرح مبسوط منظومه، شهید مرتضی مطهری
۳. فلسفتنا، شهید محمد باقر صدر
۴. هرم هستی، مهدی حائری یزدی
۵. منابع اصلی فلسفه غرب،

عپایان نامه‌هایی که به صورت مقایسه‌ای در موضوعات فوق نوشته شده است.

عرفان اسلامی

شناسه درس: ۳۰۳۱۶۰۹

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنائی با مباحث اساسی عرفان اسلامی به ویژه مباحث نظری آن

سرفصل:

- کلیات (تعریف ، موضوع ، روش ، مبادی ، اهداف و تاریخچه عرفان اسلامی ، فرق عرفان نظری یا عرفان عملی ، عرفان و تصوف)
- معرفت شناسی در بینش عرفانی
  - عقل ، قلب و وحی
  - تجربه عرفانی ، انواع و حجیت آن
  - کشف و شهود و فرق آن با وحی
- هستی شناسی در بینش عرفانی
  - وحدت شخصی وجود (تقریرها ، مثال ها، نمادها و اثبات آن)
- خداشناسی در بینش عرفانی
  - خدای عارفان (تشییه و تنزیه)
  - اسماءاللهی
- جهان شناسی در بینش عرفان
  - هویت عالم (خيال ، روايا ، سايي ، نور)
  - پيدايش عالم (حب و غرض الهی)
  - نظام عالم و مراتب مظہریت ، تعینات و تجلیات (حضرات خمس)
- انسان شناسی در بینش عرفانی
  - ساحت های وجودی انسان
  - انسان کامل و ویژگی های او
  - ولایت، رسالت و نبوت
  - ختم ولایت
- عرفان، نقدها و نظرها ، ضعف ها و قوت ها

متن درسی:

آشنایی با مجموعه عرفان اسلامی(علی امینی نژاد)

ارزشیابی:

۲۰ نمره به امتحان پایانی اختصاص دارد

منابع:

۱. عرفان اسلامی ، محمد تقی مصباح یزدی
۲. مبانی عرفان نظری ، سعید رحیمیان
۳. عرفان نظری، یحییٰ یثربی
۴. وحدت از دیدگاه عارف و حکیم ، حسن حسن زاده آملی
۵. فصوص الحكم ، ابن عربی و حکیم
۶. عمصباح الهدایه ، امام خمینی (قدس سره)
۷. تجربه دینی و مکاشفات عرفانی ، محمد تقی فعالی
۸. رسائل قیصری ، شرف الدین قیصری
۹. انسان کامل ، عزیز الدین نسفی
۱۰. شرح مقدمه قیصری ، جلال الدین آشتیانی
۱۱. عرفان اسلامی ، حسن معلمی
۱۲. هرم هستی ، مهدی حائری یزدی
۱۳. هستی از نظر فلسفه و عرفان ، سید جلال الدین آشتیانی

زبان انگلیسی ۱

شناسه درس: ۳۰۳۲۱۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز:

هدف: ایجاد توان بهره‌گیری از متون انگلیسی در زمینه فلسفه اسلامی

سرفصل:

حدود ۳۵ صفحه از متون تخصصی انگلیسی در زمینه فلسفه اسلامی توسط استاد تدریس می‌شود. در تدریس بر یادگیری مهارت‌های زیر تاکید می‌شود:

- نحوه استفاده از فرهنگ لغت و دلائر المعارف
- متون مختلف سریع خوانی
- واژگان‌سازی
- نگارش رئوس مطالب
- خلاصه نویسی

ارزشیابی:

۳ نمره از نمره درس به فعالیت کلاسی افراد یعنی پیش مطالعه و یافتن لغات دشوار متن داده شده اختصاص می‌یابد. در اول نیمسال به هر طلبه حدود ۴ صفحه متن انگلیسی داده می‌شود تا آن را ترجمه نماید که ۵ نمره از نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد.

۱۲ نمره دیگر به امتحان آخر هر نیمسال اختصاص می‌یابد.

منابع پیشنهادی:

۱. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (نیمه تخصصی)، رضا عطایی.
  ۲. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی، محمدعلی الحسینی و دیگران.
  ۳. انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی ۱ و ۲، مهدی نوروزی، علی خزایی‌فر.
  ۴. مدخل‌هایی از دایرة المعارف اسلام ، پل ادواردز، راتلچ و ایرانیکا. (ترجمیاً سعی شود متن‌های ساده‌تر انتخاب شوند).
۵. Rutledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig.
۶ . Encyclopedia OF Religion and Ethics, James Hastings.
۷. The Encyclopedia of philosophy, Paul Edwards.
۸ . The Encyclopedia of Millennialism and Millennial Movements, Richard Lands.
۹. D. Longman.

زبان انگلیسی ۲

شناسه درس: ۳۰۳۲۱۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش نیاز:

هدف: ایجاد توان بهره‌گیری از متون انگلیسی در زمینه فلسفه اسلامی

سرفصل:

حدود ۳۵ صفحه از متون تخصصی انگلیسی در زمینه فلسفه اسلامی توسط استاد تدریس می‌شود. در تدریس بر یادگیری مهارت‌های زیر تاکید می‌شود:

- نحوه استفاده از فرهنگ لغت و دائرةالمعارف
- متون مختلف سریع خوانی
- واژگان‌سازی
- نگارش رئوس مطالب
- خلاصه نویسی

ارزشیابی:

۳ نمره از نمره درس به فعالیت کلاسی افراد یعنی پیش مطالعه و یافتن لغات دشوار متن داده شده اختصاص می‌یابد.
در اول نیمسال به هر طلبه حدود ۴ صفحه متن انگلیسی داده می‌شود تا آن را ترجمه نماید که ۵ نمره از نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد.

۱۲ نمره دیگر به امتحان آخر هر نیمسال اختصاص می‌یابد.

منابع پیشنهادی:

۵. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی (نیمه تخصصی)، رضا عطایی.
  ۶. انگلیسی برای دانشجویان رشته الهیات و معارف اسلامی، محمدعلی الحسینی و دیگران.
  ۷. انگلیسی برای دانشجویان علوم انسانی ۱۹۲۰، مهدی نوروزی، علی خزایی‌فر.
  ۸. مدخل‌هایی از دایرة المعارف اسلام، پل ادواردز، راتچ و ایرانیکا. (ترجیحاً سعی شود متن‌های ساده‌تر انتخاب شوند).
۵. Rutledge Encyclopedia of philosophy, Edward Craig.
  ۶. Encyclopedia OF Religion and Ethics, James Hastings.
  ۷. The Encyclopedia of philosophy, Paul Edwards.
  ۸. The Encyclopedia of Millennialism and Millennial Movements, Richard Lands.
  ۹. D. Longman.

عربی معاصر

شناسه درس: ۳۰۳۱۱۰۲

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: ایجاد توان بهره‌گیری از متون عربی جدید در زمینه فلسفه اسلامی

سرفصل:

متن‌هایی به عربی جدید از مجلات و کتابهای تخصصی در زمینه فلسفه انتخاب می‌شود و در آغاز نیمسال تحصیلی در اختیار طلاب قرار می‌گیرد.

طلاب برای هر جلسه بین ۳ تا ۵ صفحه از متن را به منظور درک مطلب، اعراب گذاری و ترجمه می‌کنند و استاد تنها به رفع اشکال و بیان دقایق متن می‌پردازد.

متن درسی: آشنایی با برگزیده متون فلسفی و کلامی از کتب معاصر (محمد سربخشی)

ارزشیابی:

۵ نمره از نمره درس، به فعالیت کلاسی اختصاص می‌یابد.

در هر نیمسال، به هر فرد، حدود ۱۰ صفحه متن عربی جدید در زمینه گرایش، داده می‌شود تا آن متن را اعراب‌گذاری و ترجمه نماید که

۷ نمره از نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد.

۸ نمره دیگر، به امتحان آخر نیمسال اختصاص می‌یابد.

منابع:

۱. روزنامه‌های چاپ عربی موجود در ایران؛ از جمله:

• الوفاق

• الکیهان العربي

۲. روزنامه‌ها و خبرگزاری‌های عرب زبان؛ اعم از خبرگزاری‌های دینی و عمومی؛ از قبیل:

• قناة الكوثر الفضائية (www.alkawthartv.ir)

• قناة العالم الإخبارية (<http://www.alalam.ir>)

• الشرق الأوسط: جريدة العرب الدولية (www.aawsat.com)

۳. فرهنگ معاصر (عربی - فارسی)، د. عبدالنبی قیم

۴. المنجد في اللغة العربية المعاصرة، دارالمشرق، عدّة من المؤلفين

۵. المعجم الوسيط، مجمع اللغة العربية، مكتبة الإسلامية

۶. فرهنگ فرزان (فارسی - عربی)، د. سید حمید طبیبیان

۷. فرهنگ نبراس (نرم افزار رایانه‌ای)

روش تحقیق پیشرفته

شناسه درس: ۳۰۳۲۲۰۱

تعداد واحد: ۲

نوع واحد: نظری-عملی

پیش‌نیاز: ندارد

هدف: آشنایی با روش‌های پژوهش در فلسفه و کیفیت بهره‌برداری از منابع فلسفه اسلامی

سرفصل:

- بیان اهمیت بحث روش تحقیق و تاریخچه آن (یادآوری)
- مفهوم شناسی تحقیق و اصطلاحات عام و خاص آن (یادآوری)
- بایسته‌های پژوهش فلسفی
- ویژگی‌های طرح تحقیق در مباحث فلسفی
- مراحل کلی تحقیق (مساله ، تحقیق ، جمع آوری اطلاعات ، تجزیه و تحلیل ، تنظیم)
- ویژگی‌های پژوهش در فلسفه
- بیان معیارهای ارزیابی پژوهش فلسفی

متن درسی: ---

ارزشیابی: هر طبله موظف است یک تحقیق در زمینه فلسفه اسلامی با ویژگی‌های فوق ارائه دهد که ۱۰ نمره از ۲۰ نمره درس را به خود اختصاص می‌دهد.

منابع:

۱. اصول و فنون پژوهش در گستره‌ی دین پژوهی ، احمد فرامرز قراملکی
۲. روش شناسی مطالعات ، احمد فرامرز قراملکی
۳. روش تحقیق کتابخانه‌ای ، جعفر نکونام
۴. روش مطالعه و تحقیق با تاکید بر کتابخانه ، رضا علی کرمی
۵. درسنامه روش تحقیق ، مجید طرقی
۶. جزوی درس موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی (ره) ، حمید آریان
۷. مقدمه‌ای بر روش تحقیق در علوم انسانی ، محمدرضا حافظ نیا

کارورزی و ارائه پژوهش ۱

شناسه درس: ۳۰۳۲۲۰۳

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

پیش نیاز: روش تحقیق پیشرفته

هدف: به کارگیری قواعد پژوهش در موضوعات فلسفی

سرفصل:

- تدوین یک تحقیق ۳۵ تا ۵۰ صفحه‌ای در یکی از موضوعات فلسفی با رعایت ضوابط و قواعد پژوهشی و نگارشی زیر نظر استاد مربوطه، و ارائه نتایج تحقیق در یک کنفرانس؛
- موضوع و طرح اجمالی تحقیق باید به تصویب استاد و گروه مربوطه برسد و در نهایت تحقیق ارائه شده توسط استاد مربوطه از نظر محتوا و ساختار مورد ارزیابی قرار گیرد.

ادزشیابی:

- ۲۰ نمره پایانی اختصاص به تحقیق - با شرایط فوق الذکر - دارد.

کارورزی و ارائه پژوهش ۲

شناسه درس: ۳۰۳۲۲۰۴

تعداد واحد: ۱

نوع واحد: عملی

پیش‌نیاز: روش تحقیق پیشرفته

هدف: به کارگیری قواعد پژوهش در موضوعات فلسفی

سر فصل:

- تدوین یک تحقیق ۳۵ تا ۵۰ صفحه‌ای در یکی از موضوعات فلسفی با رعایت ضوابط و قواعد پژوهشی و نگارشی، زیر نظر استاد مربوطه و ارائه نتایج تحقیق در یک کنفرانس؛
- موضوع و طرح اجمالی تحقیق باید به تصویب استاد و گروه مربوطه برسد و در نهایت تحقیق ارائه شده توسط استاد مربوطه از نظر محتوا و ساختار مورد ارزیابی قرار گیرد.

ارزشیابی:

- ۲۰ نمره پایانی اختصاص به تحقیق - با شرایط فوق الذکر - دارد.

پایان نامه

شناسه درس: ۳۰۳۲۴۰۱

تعداد واحد: ۴

نوع واحد: عملی

هدف: ارائه یک تحقیق جامع (کاربردی، کتابخانه‌ای) با تأکید بر مهارت‌ها، همراه با نقد و بررسی و تبعیج کافی در یک موضوع فلسفی بر اساس آیین‌نامه تدوین پایان نامه سطح سه

ارزشیابی:

۲۰ نمره اختصاص به ارائه پایان نامه با شرایط آیین‌نامه دارد.